

پدافند غیر عامل (خلاصه)

پدافند غیر عامل با مفهوم کلی دفاع در برابر تهاجم، بدون استفاده از سلاح و درگیر شدن مستقیم، سابقه ای طولانی در تاریخ بشری به قدمت خلقت انسان دارد. پدافند در مفهوم کلی، دفع، خنثی کردن و یا کاهش تاثیرات اقدامات آفندی دشمن و ممانعت از دستیابی به اهداف خودی است.

پدافند به دو بخش تقسیم می شود:

۱: پدافند عامل ۲: پدافند غیر عامل.

پدافند عامل: (Active Defense)

پدافند عامل عبارت از رویارویی و مقابله مستقیم با دشمن و به کارگیری جنگ افزارهای مناسب و موجود به منظور دفع حمله و خنثی کردن اقدامات آفندی دشمن می باشد.

پدافند غیر عامل: (Passive Defense)

به مجموعه اقداماتی اطلاق میگردد که مستلزم به کارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تأسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده و یا میزان این خسارات و تلفات را به حداقل ممکن کاهش داد.

مجمع تشخیص مصلحت نظام پدافند غیر عامل را این گونه تعریف می کند:

مجموعه اقدامات غیر مسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقای پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدها و اقدامات نظامی دشمن می شود را پدافند غیر عامل می گویند.

انجام اقدامات دفاع غیر عامل در ابعاد گوناگون در حال کنونی در جهت مقابله با تهاجمات دشمن (نظامی و غیرنظامی)، بلاهای طبیعی و غیرطبیعی و تقلیل خسارات ناشی از حملات نظامی دشمن چون: حملات هوایی، زمینی، دریایی و غیرنظامی چون: حملات سایبری، جنگ نرم و بلاهای طبیعی چون: طوفان، سیل، زلزله و... غیرطبیعی چون: سرقت و... موضوعی بنیادی است که وسعت و گستره آن، تمامی زیر ساخت های کلیدی، مراکز حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیرنظامی کشور چون پالایشگاهها، نیروگاه ها، بندر، فرودگاه ها، مجتمع های بزرگ صنعتی، مراکز بهداشتی و درمانی، قرارگاهها و مراکز عمده فرماندهی نظامی و هدایت و تصمیم گیریهای سیاسی، مراکز اصل مخابراتی و ارتباطی، پل های استراتژیک، صنایع نظامی، پایگاه های هوایی، سایت های موشکی، مراکز و ایستگاه های رادیویی، تلویزیون، انبارهای عمده مواد غذایی و دارویی، مراکز جمعیتی و قرارگاه های تاکتیکی، مقرهای عمده آماری و پشتیبانی و را در بر می گیرد.

تجارب حاصله از جنگ های گذشته از قبیل جنگ ۱۱ هفته ای سال ۱۹۹۹ ناتو علیه یوگسلاوی، جنگ سال ۲۰۰۳ آمریکا و انگلیس علیه عراق، جنگ ۳۳ روزه سال ۲۰۰۶ اسرائیل علیه لبنان و دیگر جنگ های نظامی و غیرنظامی موید این نظر است که کشور مهاجم جهت درهم شکستن اراده ملت و توان سیاسی، اقتصادی، نظامی و مدیریتی کشور مورد تهاجم با اتخاذ استراتژی انهدام مرکز ثقل، توجه خود را صرف بمباران و انهدام مراکز حیاتی، حساس و مهم می نماید .

همچنین تجارب حاصله از بلاهای طبیعی به وجود آمده چون زلزله بم در سال ۱۳۸۲، سیل گلستان در سال ۱۳۸۰ و... در کشور عزیزمان ایران ، موید این نظر است کشورهای که مورد تهاجم بلاهای طبیعی قرار گرفته اند به علت عدم رعایت اصول پدافند غیرعامل دچار خسارت زیاد مالی و جانی و گاه بلندمدت قرار گرفته اند .

امروزه کشورهای که طعم خرابی و خسارات ناشی از جنگ، بلاهای طبیعی و... را چشیده اند، جهت حفظ سرمایه های ملی و منابع حیاتی خود توجه خاص و ویژه ای به دفاع غیرعامل نموده و در راهبرد دفاع خود جایگاه والایی برای آن قایل غیر از حوادث و بلایای طبیعی ، موضوع تهدید های درونی و برونوی توسط دشمن نیز، یکی از دغدغه های پدافند غیر عامل است و در این مبحث وزارت بهداشت و درمان و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وظیفه خطیری بر عهده دارد.

با توجه به حساسیت این موضوع برماست که با استفاده از رهنمودهای رهبر عزیزمان، ولی امر مسلمین و با شناخت ژرف و کامل از ابعاد مختلف پدافند غیرعامل و اتخاذ تمهیداتی برای آن، خود را به مرز آمادگی کامل برسانیم .